

Προς τη
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Πειραιώς 132
11854 Αθήνα

Αθήνα, 11 Απριλίου 2022
Αρ. πρωτ.: 81641

e-mail: gasconsultation@rae.gr

Θέμα: Παρατηρήσεις της ΔΕΠΑ Εμπορίας Α.Ε στη Δημόσια διαβούλευση της ΡΑΕ επί α) της εισήγησης του ΔΕΣΦΑ για το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ 2022-2031 και β) του Πλαισίου Κανονισμού Τιμολόγησης για την Υπόγεια Αποθήκη της Νότιας Καβάλας

Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης επί α) της εισήγησης του ΔΕΣΦΑ για το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ 2022-2031 και β) του Πλαισίου Κανονισμού Τιμολόγησης για την Υπόγεια Αποθήκη της Νότιας Καβάλας, η εταιρεία μας, ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε., επισημαίνει τα ακόλουθα:

Α) Επί της εισήγησης του ΔΕΣΦΑ για το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ 2022-2031

1. Κεφ. ΙΙ, Ενότητα Α.3, Έργο 1 - Επέκταση του ΕΣΜΦΑ προς τα Ιωάννινα: Επαναφέρουμε σχόλιό μας που διατυπώθηκε κατά την αντίστοιχη διαβούλευση επί του Προγράμματος Ανάπτυξης ΔΕΣΦΑ 2022-2031, ότι λαμβάνοντας υπ' όψη το μεγάλο βαθμό επίδρασης του προτεινόμενου έργου στην μεσοσταθμική χρέωση χρήσης του ΕΣΦΑ (της τάξεως του 4,63%), κατά την αξιολόγησή του, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η δυνατότητα εξυπηρέτησης των περιοχών αυτών με εναλλακτικούς τρόπους χαμηλότερου κόστους, που δεν θα αυξάνουν σημαντικά τη μέση χρέωση όλων των χρηστών του ΕΣΦΑ και δεν θα μειώνουν την ανταγωνιστικότητα και την διείσδυση του φ.α., εφόσον μάλιστα σύμφωνα με την τελευταία παράγραφο της περιγραφής του έργου εναλλακτικές λύσεις τροφοδότησης της περιοχής εξετάζονται ήδη και από τον ΔΕΣΦΑ.

2. Κεφ. ΙΙ, Ενότητα Β.2, Έργο 5 - Σύνδεση Βιομηχανίας Energean Oil & Gas S.A. με το ΕΣΜΦΑ: Επαναφέρουμε σχόλιό μας ότι θεωρείται απολύτως απαραίτητη η επίσπευσή του εν λόγω Έργου και η κατά το συντομότερο δυνατόν ένταξή του στο Σύστημα, ιδανικά εντός του 2022, αντί της ημερομηνίας που αναφέρεται στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Νοέμβριος 2024), με δεδομένο ότι επί του παρόντος οι βιομηχανικές μονάδες που τροφοδοτούνται από το εν λόγω Σημείο Εξόδου δεν ανήκουν ούτε στα Δίκτυα Διανομής ούτε στο Δίκτυο Υψηλής Πίεσης του ΕΣΜΦΑ.

3. Κεφ. ΙΙ, Ενότητα Β.5, Έργα 2 και 3 - Σταθμός συμπίεσης στην Αμπελιά και Αναβάθμιση σταθμού συμπίεσης στην Νέα Μεσημβρία: Όπως έχει ήδη αναφερθεί κατά την αντίστοιχη διαδικασία διαβούλευσης εκ μέρους του ΔΕΣΦΑ,

1

τα ανωτέρω έργα εκτιμώνται ως ιδιαίτερης προτεραιότητας κυρίως γιατί θα επιτρέψουν την παροχή πρόσθετης αδιάλειπτης δυναμικότητας από το Σημείο Εισόδου Ν. Μεσημβρία και θα συμβάλουν στην αποσυμφόρηση του ΕΣΜΦΑ, ιδιαίτερα σε περιόδους αιχμής και ως εκ τούτου προτείνεται εκ νέου η επίσηυσή τους (ολοκλήρωση εντός του πρώτου εξαμήνου 2023).

Β) Επί του Πλαισίου Κανονισμού Τιμολόγησης για την Υπόγεια Αποθήκη της Νότιας Καβάλας

Η ΥΑΦΑ Ν. Καβάλας αποτελεί ένα σημαντικό, στρατηγικής σημασίας έργο για την Ελλάδα και την ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, για τη διαχείριση των αιχμών ζήτησης, ειδικά λόγω της σύζευξης των αγορών φ.α. και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για την ασφάλεια εφοδιασμού και την μείωση του ενεργειακού κόστους, ιδιαίτερα στις παρούσες έκτακτες έως και ακραίες συνθήκες. Το υπό διαβούλευση κείμενο δίνει βασικές αρχές και κατευθύνσεις για τη μεθοδολογία κατάρτισης του Απαιτούμενου Εσόδου και των τιμολογίων χρήσης της ΥΑΦΑ Ν. Καβάλας σύμφωνα με την ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/26579/675/10.03.2020 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 847). Ωστόσο, επί των εν λόγω αρχών/κατευθύνσεων κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν τα κάτωθι:

ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

- Είναι προφανής η χρησιμότητα μιας υπόγειας αποθήκης, όπως βλέπουμε και στο σύνολο των Ευρωπαϊκών χωρών που έχουν αποθήκες με πολύ μεγαλύτερη δυναμικότητα αποθήκευσης (αντίστοιχη βέβαια και των αναγκών και μεγεθών των εν λόγω αγορών). Βεβαίως, εφόσον η χρήση της υπόγειας αποθήκης, πέραν της κάλυψης αναγκών στα πλαίσια της ασφάλειας εφοδιασμού, προσφέρεται και για εμπορική εκμετάλλευση, όπως συμβαίνει και στις αντίστοιχες αποθήκες στην Ευρώπη, και όπως προβλέπεται και στην Ελλάδα, πρέπει να προσφέρεται στους Χρήστες με όρους οικονομικά και εμπορικά ανταγωνιστικούς με αυτούς άλλων αντίστοιχων αποθηκευτικών χώρων σε γειτονικές της Ελλάδας χώρες έτσι ώστε να μη δημιουργείται αντικίνητρο χρήσης αυτής εκ μέρους των Χρηστών. Από την άλλη πλευρά θεωρούμε ότι το όποιο κοινωνικοποιούμενο σκέλος των χρεώσεων πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να μην επιβαρύνει υπέρμετρα για όλους τους χρήστες το ήδη υψηλό (το τελευταίο διάστημα) κόστος φυσικού αερίου.
- Θεωρούμε δεδομένο ότι θα ακολουθήσει νέα δημόσια διαβούλευση επί ειδικότερων θεμάτων, όπως για παράδειγμα η αποσαφήνιση των ειδικότερων όρων πρόσβασης (των σχετικών συμβάσεων πρόσβασης) στις εγκαταστάσεις της αποθήκης, οι οποίοι πρέπει να παρέχουν ίση πρόσβαση και επαρκή ευελιξία στους Χρήστες, ειδικά ως προς τους χρόνους και περιόδους εγχύσεων και απολήψεων αερίου.
- Τα έργα επαύξησης της δυναμικότητας του ΕΣΦΑ, προκειμένου να ικανοποιούνται οι ανάγκες χρήσης της υπόγειας αποθήκης (δεν συμπεριλαμβάνονται στο τρέχον Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΕΣΦΑ 2022-2031), αποτελούν ένα σύνθετο και ευαίσθητο θέμα που αναδεικνύεται και

στο σκεπτικό του υπό διαβούλευση πλαισίου κανονισμού. Αφενός το προτεινόμενο από τον ΔΕΣΦΑ κόστος των 422 εκ. € είναι ιδιαίτερα υψηλό, αφετέρου τα έργα αυτά αναμένεται (σύμφωνα με τις μελέτες του ΔΕΣΦΑ) να επιδράσουν θετικά πέραν της παροχής αδιάλειπτης δυναμικότητας (εισαγωγής & εξαγωγής) στην υπόγεια αποθήκη (στοιχείο αναγκαίο για την αξιοποίηση της αποθήκης για εμπορικούς σκοπούς) και σε μια σειρά από άλλους παράγοντες όπως η άρση περιορισμών ροής φυσικού αερίου από Βορά προς Νότο ή/και η ενδεχόμενη αύξηση εξαγωγικής δυνατότητας, μέσω παροχής δυναμικότητας σε σημεία διασύνδεσης με αγορές γειτονικών χωρών.

Για την πιθανή ένταξη αναγκαίων για το σκοπό αυτό έργων στο 10ετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΕΣΦΑ και δεδομένου του υψηλού προϋπολογιζόμενου κόστους:

(α) κρίνεται σκόπιμο να επικαιροποιηθούν (όπως υποδεικνύεται και από τη ΡΑΕ) οι σχετικές μελέτες του ΔΕΣΦΑ, έτσι ώστε, αφενός να λαμβάνουν υπόψη τους τα πλέον επικαιροποιημένα στοιχεία (π.χ. κόστος ανάπτυξης της αποθήκης, κόστος cushion gas, κ.λ.π) και όλες τις ευλόγως αναμενόμενες εξελίξεις (π.χ. ήδη προγραμματισμένα έργα αναβάθμισης, συμβατότητα με ανανεώσιμα αέρια) κι αφετέρου να παρέχουν αναλυτική εικόνα της επίδρασης κάθε έργου (από πλευράς ροών-δυναμικότητας κ.τ.λ), τόσο στη λειτουργία της ίδιας της αποθήκης όσο και στην λειτουργικότητα/αναβάθμιση άλλων υφιστάμενων ή προγραμματιζόμενων υποδομών μεγάλης κλίμακας, ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί καλύτερα η αναγκαιότητα υλοποίησης τους, και

(β) είναι απολύτως αναγκαίο να αναζητηθεί η χρήση κατάλληλων χρηματοδοτικών μηχανισμών από Ευρωπαϊκούς ή/και Εθνικούς πόρους (π.χ. ένταξη στο Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος (PCI), CEF, κ.λ.π.), ώστε να μην επιβαρυνθούν κατά το μεγαλύτερο μέρος οι χρήστες και κατ'επέκταση οι τελικοί καταναλωτές. Το θέμα αυτό είναι ιδιαίτερα επίκαιρο στην παρούσα συγκυρία, λαμβάνοντας υπόψη την προτεραιότητα που δίνεται από την Ε.Ε. και την Πολιτεία στην ανάγκη διατήρησης αποθεμάτων για τη διασφάλιση εφοδιασμού της αγοράς.

- Τα αναφερόμενα σε διαφορετικά σημεία του υπό διαβούλευση κειμένου κόστη της υπόγειας αποθήκης δεν έχουν κοινή βάση αναφοράς (δεδομένου ότι συχνά προκύπτουν από διαφορετικές μελέτες). Θα πρέπει να επιδιωχθεί η αναγωγή τους σε κοινή βάση αναφοράς (π.χ. έτους 2021), ιδίως στο πλαίσιο της προτεινόμενης ανωτέρω επικαιροποίησης των σχετικών μελετών.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΣΧΟΛΙΑ

Κεφ. Β «Τεχνική περιγραφή του έργου» και Κεφ. Δ «Μελέτη Κόστους-Οφέλους ΤΑΙΠΕΔ για την ΥΑΦΑ Καβάλας» του σκεπτικού: Θα ήταν σκόπιμο να προσδιοριστούν πληρέστερα τα τεχνικά χαρακτηριστικά της ΥΑΦΑ Ν. Καβάλας (π.χ. εάν ο αναφερόμενος στο Κεφ. Δ. Ετήσιος Ενεργός

Διακινούμενος Όγκος αντιστοιχεί σε ένα ή περισσότερους κύκλους λειτουργίας της αποθήκης) και να τεθούν σε διαβούλευση τα σχετικά τεχνικά κείμενα μετά την ολοκλήρωση των εξειδικευμένων τεχνικών μελετών που εκπονούνται για λογαριασμό του ΤΑΙΠΕΔ.

Κεφ. ΣΤ «Επί της ανάκτησης του «εγγυημένου» εσόδου της ΥΑΦΑ» του σκεπτικού: Αναφέρεται (σ. 21) ότι τα εκτιμώμενα για την ασφάλεια εφοδιασμού αποθέματα της τάξης των 167-180 εκατ. Nm³ αντιστοιχούν σε περίπου 50% του Ετήσιου Διακινούμενου Όγκου της ΥΑΦΑ, κάτι που δεν φαίνεται να συνάδει με το αναφερόμενο (στις σελ. 13 και 28) Ετήσιο Ενεργό Διακινούμενο Όγκο (Working Gas Volume) των 6.063 GWh.

Κεφ. Ζ «Συμπληρωματικές Μελέτες ΔΕΣΦΑ σχετιζόμενες με την ΥΑΦΑ Καβάλας» του σκεπτικού: Ως προς τη διασφάλιση αδιάλειπτης δυναμικότητας (firm capacity) στην ΥΑΦΑ, συμφωνούμε ότι αποτελεί αναγκαία συνθήκη για την εμπορική εκμετάλλευσή της. Θα προσθέταμε όμως και την ανάγκη να διαθέτει ανταγωνιστικό κόστος σε σχέση με αυτό άλλων αντίστοιχων υποδομών (ιδίως γειτονικών χωρών).

Ως προς το κόστος των έργων επαύξησης της δυναμικότητας του ΕΣΦΑ, που προτείνει ο ΔΕΣΦΑ, θεωρούμε ότι σε κάθε περίπτωση στην παρούσα Ευρωπαϊκή συγκυρία με τον στόχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για κλιματική ουδετερότητα ως το 2050, των προβλέψεων του πακέτου μέτρων «Fit-for-55» και του υπό διαβούλευση Hydrogen & Gas Decarbonisation Package, σε συνδυασμό με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για την παύση χρηματοδότησης νέων έργων που αφορούν στα ορυκτά καύσιμα - συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου- από το 2022, καθώς και της πρόσφατης εξουσιοδοτικής συμπληρωματικής πράξης για το φυσικό αέριο και την πυρηνική ενέργεια στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό για τις βιώσιμες επενδύσεις (Taxonomy), επιβάλλεται οι όποιοι μελλοντικοί αγωγοί να είναι σε θέση να μεταφέρουν και υδρογόνο.

Κεφ. Η «Συμπερασματικά» του σκεπτικού: Η αναφερόμενη στην παρ. 4 ενδεχόμενη επιβολή υποχρέωσης σε προμηθευτές για αποθήκευση φυσικού αερίου θα πρέπει να εκπληρώνεται και μέσω δέσμευσης χρήσης αποθηκευτικών χώρων σε εγκαταστάσεις τερματικών σταθμών LNG (π.χ. FSRU Αλεξανδρούπολης, Ρεβυθούσα).

Με εκτίμηση,

Γ. Πολυχρονίου
Συντονιστής Διευθυντής Δραστηριοτήτων
Στρατηγικής & Ανάπτυξης